

Personaleudveksling 2010
Narsaq/Kujalleq
Jan Nymann Nielsen og Marianne Krell
Gladsaxe Kommune

Tirsdag den 20. juli

Afrejse fra København til Kangerlussuaq med Airbus 330 uden forsinkelser.

Derefter med Dash-7 (to-propel-fly) til Nuuk. Så med Dash 8-200 (et-propel-fly til Narsarsuaq. Og til sidst endelig med Sikorsky-helikopter til Narsaq (fed oplevelse).

Ved det, at vi skulle ret langt op nord ift. Narsaq, fløj vi over høje bjerge og indlandsisen, så kunne ikke have været flottere.

Blev hentet af Steen-Ole, driftsleder i Teknisk Forvaltning, der var vores kontaktperson under opholdet, og kørt til Vakantboligen, hvor vi lige skulle falde ned oven på den oplevelsesrige tur.

Gik så en tur i Narsaq og fandt hotellet, hvor vi ville spise aftensmad. Vores "maver" var 20.30 (DK-tid), men de fire timers forskel gjorde jo, at Narsaq-tid "kun" var 16.30, og aftensmad på hotellet starter først kl. 18.00, så vi gik igen.

Fandt derefter den lokale grill-bar og spiste burger og pølser. En helt speciel oplevelse, at sidde uden for i høj sol og spise "junk-food" og samtidig se ud over fjorden fyldt med isflager.

Derefter tilbage til boligen, fotografere ud af alle vinduerne, fjorden med iskolosser og udsigt over byen og fjeldene. Bare smukt og totalt afstressende.

Onsdag den 21. juli

Da vi jo er fire timer bagud ift. DK, vågnede vi meget tidligt, men prøvede dog at sove "længe". Det holdt til kl. 06.30, så bryggede lige lidt kaffe til formiddags-TV på DK-fjernsyn.

Blev hentet 09.30 af Steen-Ole og kørt til Rådhuset, hvor der var morgenmad. Steen-Ole kørte os derefter på sight-seeing i Narsaq. Selvom det ser ud som en lille by, er der ca. 50 småveje.

Vi var alle steder, helt fra den gamle telegraf (hvor der har boet mange danske familier) til den anden del, hvor lossepladsen ligger. Fik vist mange af kommunens tiltag, bl.a. A-21, der er et mødested for alle. Det er også byens "genbrugs-butik", hvor der kan hentes tøj som andre har afleveret, ganske gratis. Er også et samlingssted for familier, hvor der arbejdes meget på, at alt kan genbruges (også legetøj), så også børnene lærer af det.

Jan er ihærdig lystfisker, så vi har været ude i omegnen, for at sondere. Fangede tre meget små fisk (ulk, torsk og fjeldørred) så de måtte lige ud igen og vokse sig større.

Marianne gik ned til en den lille fiskehavn. Der var en lind strøm af lokale beboere på vej derhen og flere med fyldte poser på vej hjem. Det viste sig, at en lokal fanger stod og flænsede to sæler han havde været ude og fange (skyde) og nu stod og tog skindet af. Selve sælkødet bliver foræret væk til de lokale idet det kun er skindet, de går efter.

Da vi ikke havde selvfangede fisk, gik vi i stedet på hotellet og bestilte krebsetallerken. Bestod af kæmpe grønlandske krebskløer og fyldte hele tallerkenen. Blev meget mætte, selvom det "kun" var en forret. Krebsene er fanget her i fjorden og bliver solgt til den lokale krebsfabrik.

Torsdag den 22. juli

Vi gik til Rådhuset, hvor vi spiste morgenmad i kantinen sammen med personalet.

Efter en rundvisning på Rådhuset kørte Steen-Ole os ud forbi Suka's fåreholdersted og derefter videre op i Kvanefjeldet, der er 1.400 m højt. Man er ved at overveje at åbne den gamle uranmine igen, så der foregår en del prøveboringer. Byen er meget delt i beslutningen om genåbningen.

Det var noget af en rystetur. Stoppede et par hundrede meter fra toppen, idet vejen simpelthen var for dårlig. Var nok meget godt, idet tågen hang os om ørene, så vi ikke kunne se den smukke udsigt. På Kvanefjeld kan man ellers være heldig at finde mineralen "Tuttupit", der er den smukkeste lyserøde smykkesten.

Kørte så ned, hvor tågen ikke hang, og fik nogle skønne billeder ud over byen og fjorden med isflagerne. Kan stadig ikke få nok af naturen, stilheden og det afstressende tempo i Narsaq.

Aftalte med Steen-Ole, at vi "pjækkede" om eftermiddagen, idet det største slag i Tour de France (Tourmales) blev afgjort i dag. Og da vi er fire timer bagud her, blev afgørelsen kørt med opløb Narsaq-tid ca. 13.30.

Tog dog lige forbi Brættet og købte en meget stor fjeldørred som vi selv tilberedte. Skøn spise. Det skal dog lige tilføjes, at det gamle "Brættet" er nedlagt og kommunen har opført en

ny butik (ja, rigtig fiskebutik som i DK) lige bag det gamle bræt. Den drives så med en sjov gammel grønlandsk fellow, der er ansat af kommunen. Bænken bag det gamle bræt samt den gamle bygning eksisterer stadig, og det gør bænkevarmerne også.

Fredag den 23. juli

Øv, regnvejr og meget tåget.

Steen-Ole hentede os og vi kørte forbi Rådhuset for at spise morgenmad. Derefter blev vi kørt til båden, hvor Frederik fra "Kommunesjakket" så venligt havde stillet sig og sin båd til rådighed. Vi fik følgeskab af Karin, der for nylig er ansat som teknisk assistent på Rådhuset. Hun skulle med og følge op på nogle af renovationerne, der er i gang på kommunens ejendomme.

Vi sejlede først til Igaliku, hvor vi bl.a. besøgte udgravninger fra Nordbotiden og derefter til Qassiarsuk, hvor vi skulle være til mandag formiddag. Vi sagde farvel til Karin, der skulle sejle tilbage til Narsaq med Frederik.

Ellen og Carl Frederiksen har et fåreholdersted i Qassiarsuk. Ellen er skolelærer i bygden og Carl styrer (sammen med sønnerne) 400 får, 6 islandske heste og 5 hyrdehunde.

Samtidig har familien, der også inkluderer bedsteforældrene, et vandrehjem, hvor der kommer turister fra hele verden om sommeren.

Vi blev indlogeret og kunne så lige se naturen om eftermiddagen. Jan skulle lige prøve om der var fisk i fjorden, og fangede en fjeldørred samt nogle torsk, der dog blev sat ud igen.

Familiens tre sønner: Henrik, der er uddannet med landbrug og arbejder på fåreholderstedet Anguta, der studerer i Ålborg Kuluk, der lige var blevet færdig som student.

Carl og sønnerne skulle inden aftensmaden lige ud i stalden og slagte tre væddere, bl.a. til fryseren samt aftensmad næste dag.

Til aftensmad fik vi lammegryde med karrysovs og ris. Grønlandsk lam er og bliver en skøn spise. Ærgerligt, at danskerne kun importerer lam fra Irland og New Zealand.

Lørdag den 24. juli

Efter morgenmaden kørte Ellen os til "byen", hvor butikken samt skolen ligger. Derefter kørte vi op i fjeldet, hvor vi "besøgte" hestene og fårene, der gik frit omkring sammen med alle de andre får fra de andre fåreholdersteder. Fårene bliver sat op i fjeldet i maj måned og hentet igen i oktober. Sikke en skøn natur med udsigt over fjorden og et kig til indlandsisen, der starter i bunden af fjorden. Total stilhed, kun enkelte fugle hoppede lystigt omkring.

Til aftensmad fik vi gullash m/vædder (smagte himmelsk, men ikke lige det man forbinder med DK-gullash).

Søndag den 25. juli

Tågen hænger over fjorden og der lander heller ingen DK-fly denne dag. Vi taler lidt om, at det er godt vi har 1½ uge mere, idet vi jo skal flyve fra Narsarsuaq (lige på den anden side af fjorden).

Om aftenen blev der serveret et festmåltid bestående af "Grønlandsk proviant". Når der er store fester i familierne bliver dette mange gange serveret.

Består af: Tørret torsk, tørret sælkød, frossen hellefisk, fersk sælkød. Hertil syltede kvæder, der gror som "ukrudt" mange steder inden i fjorden.

Vi smagte det hele, også selvom ikke alt lige faldt i vores DK-smagsløg. Meget spændende.

Mandag den 26. juli

Efter morgenmaden blev vi sejlet til Narsaq af Henrik i familiens egen båd. Det er nærmest umuligt at befordre sig på anden vis, når man bor i bygderne. Det tager ca. 2 timer i bil af grusveje.

Vi vandrede op til "vores" lejlighed og holdt fri resten af dagen.

Tirsdag den 27. juli

Vi tog med Frederik (og Susanne fra boligkontoret) og sejlede til indlandsisen. Det var det skønneste vejr. Ved indlandsisen kravlede vi op og gik næsten helt derhen. Man er bange for at sejle helt ind til isen, idet der hvert år smelter ca. 25 m og isen derfor falder af i store kolosser, som så efterfølgende sejler ned gennem havet og ind i fjordene. Derefter sejlede vi ind i en stille fjord, hvor vi kravlede op i fjeldet og plukkede sortebær, hvilket er en Grønlands-specialitet.

Frederik havde fiskekroge med, så Susanne fangede torsk og Jan fiskede fra båden og Marianne var ivrig fotograf. Tror vi havde 14 torsk med hjem, så Susanne's familie blev godt forsynet.

Onsdag den 28. juli

Fridag. Jan prøvede igen fiskeriet og jeg vandrede i fjeldet.

Ved otte-tiden ringede Marianne's telefon. Det var Jim (HK-formand), der stod udenfor og spurgte om han måtte komme ind. Eftersom stuen er på første sal kan man ikke lige høre, når det banker på hoveddøren. Jim var på privat-besøg i Narsaq, og vi havde en vældig hyggelig aften.

Torsdag den 29. juli

Steen-Ole havde spurgt, hvad vi ønskede at foretage os, så han kørte os til fjorden v/telegrafan, hvor Jan igen prøvede lykken og jeg satte mig i solen med en god bog.

Fredag den 30. juli

Selvfølgelig lige den dag, hvor vi skulle sejle med Frederik og Karin til, stod regnen ned i stride strømme. Vi besøgte dog først et sted, hvor man forsøgsvis avler grøntsager for at se, hvordan forskellige sorter udvikler sig til evt. senere dyrkning i Sydgrønland, hvor der efterhånden er en del sol og varme om sommeren.

Derefter sejlede vi (stadig i regnvejr) til Qaqortoq. Vi besøgte sælskinsfabrikken, hvor vi dog kun kunne besøge butikken. Derefter gik vi rundt i byen. Vejret gjorde, at vi ikke fik det bedste indtryk af byen, idet der sikkert var mange steder, vi ikke nåede at besøge.

Lørdag 31. juli

Fridag. Først handlede vi og derefter vandrede Marianne mod Kvanefjeldet, hvor der var en bænk man kunne sidde og se ud over fjorden med iskolosserne og samtidig nyde en god bog. Jan blev ved TV-et (der var EM i atletik).

Søndag 1. august

Fridag. Jan fiskede i fjorden ved Dyrnæs-dalen, der ligger lige nedenfor Kvanefjeldet og Marianne vandrede igen i fjeldet.

Mandag 2. august

På egen hånd

Tirsdag 3. august

Vi startede med en fisketur sammen med Frederik. Derefter var der stor afskedsfrokost med personalet (altså dem, der var tilbage og ikke på ferie). Til frokosten blev der serveret Grønlandsk proviant samt smørrebrød. Det var en fornøjelse at se personalet storspise af denne grønlandske specialitet. Da vi sagde farvel til vores tro følgesvende kom Frederik og gav Marianne en stor "Tuttupit", som var en del af en kæmpe, han havde fundet i Kvanefjeld og nu skulle sælge. Så nu skal der findes én, der kan omdanne den til nogle flotte smykker.

Onsdag 4. august

Store hjemrejsedag. Vi blev hentet i Vakantboligen kl. 07.00 og skulle med helikopteren til Narsarsuaq med mellemlanding i Qaqortoq. Vejret var perfekt, så vi fik igen set den skønne natur oppefra samt et glimt af bygden Qassiarsuk, der jo ligger lige på den anden side af fjorden.

Efter et par timers venten drog vi med Airbus´sen mod DK efter en uforglemmelig tur til Narsaq/Kujalleq